

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету Верховної Ради України
з питань правової політики

27 квітня 2026 року

Веде засідання голова Комітету МАСЛОВ Д.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. ... перейдемо до обрання секретаря зборів. У нас засідання комітету сьогоднішнє ми проводимо через те, що у нас є альтернативний законопроект до проекту нового Цивільного кодексу, 15150. От, ми з вами приймали рішення, на той період часу не було даних про альтернативний законопроект, вони з'явилися, і ми з'ясовуємо тоді під час комітету. З'явився альтернативний законопроект, тому з метою того, щоб дотримуватися норм Регламенту, проводимо, і розглянути питання альтернативного законопроект і проводимо сьогоднішнє засідання.

Оскільки це буде перегляд рішення комітету, то я попрошу всіх максимально бути присутніми під час засідання, бо нам необхідно не менше половини голосів членів комітету для того, щоб прийняти рішення по перегляду. Добре?

Тепер переходимо до обрання секретаря засідання. Сергію Владиславовичу, немає заперечень?

СОБОЛЄВ С.В. Так, прошу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Окей. Тоді пропонується обрати секретарем засідання Сергія Владиславовича Соболева.

Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик.

Васюк.

ВАСЮК О.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко.
Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін.

ДИРДІН М.С. Дирдін – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Маслов – за.
Німченко.
Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Для стенограми, протоколу – також Павліш Павло Васильович, заступник голови комітету, долучився.

Пузанов.

ПУЗАНОВ О.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соболев.

СОБОЛЄВ С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. Стефанчук – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 14 членів – за. 0 – проти. 0 – утрималися.

Отже, рішення прийнято.

Нагадаю, якщо з якихось причин Сергій Владиславович не зможе провести підрахунок голосів, то це зроблю я, ми це визначали раніше.

Так, колеги, проєкт порядку денного розісланий завчасно. Пропоную перейти до прийняття порядку денного за основу.

Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик.

Васюк.

ВАСЮК О.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас.

ВАТРАС В.А. Ватрас - за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко.
Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін.

ДИРДІН М.С. Дирдін - за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Маслов - за.
Німченко.
Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.

ПУЗАНОВ О.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соболев.

СОБОЛЄВ С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс.

ФРІС І.П. За.

СОБОЛЄВ С.В. 14 - за. 0 - утримались. 0 - проти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Рішення прийнято.

Чи є пропозиції до порядку денного? Якщо немає пропозицій до порядку денного, тоді пропоную перейти до голосування в цілому за порядок денний.

Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик.

Васюк.

ВАСЮК О.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко.

Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін.

ДИРДІН М.Є. Дирдін - за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Маслов - за.

Німченко.

Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.

ПУЗАНОВ О.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соболев.

СОБОЛЄВ С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс.

ФРІС І.П. За.

СОБОЛЄВ С.В. 14 - за. 0 - утримались. 0 - проти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Рішення прийнято.

Німченко Василь Іванович - бачу також.

НІМЧЕНКО В.І. За. Німченко - за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Для стенограми і протоколу: також присутній перший заступник голови комітету Василь Іванович Німченко на засіданні комітету.

Так. Тоді переходимо до розгляду питань нашого порядку денного. Я, будь ласка, попрошу, не говоріть той, хто не має слова, бо не чути тих, хто має говорити.

Значить, у нас сьогодні єдине питання в порядку денному. Це проєкт закону 15150 і альтернативний до нього 15150-1.

Колеги, як я на початку сказав, комітет приймав рішення в п'ятницю щодо законопроєкту, не маючи тоді, на жаль, інформації про альтернативний законопроєкт. Ми це з'ясували під час навіть засідання. З'явився альтернативний законопроєкт на сайті Верховної Ради, тому є необхідність провести сьогодні засідання. В основному там був у нас доповідач-виступаючий, по альтернативному ще не виступали, але я бачу, що присутній ініціатор, автор альтернативного законопроєкту.

Іване Романовичу, як ми спочатку, надамо слово автору альтернативного? Бо я не бачу чи є від авторів основного законопроєкту. Або спочатку вам як голові підкомітету?

КАЛАУР І.Р. Дякую, Денисе Вячеславовичу.

Ну по першому, це проєкт Цивільного кодексу, минулого разу доповідав Руслан Олексійович. Я думаю, що ми підемо по вже усталеній у нашому комітеті традиції – спочатку дамо слово автору, а потім вже я як голова підкомітету висловлю висновок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

Прошу тоді, пані Наталіє, вам слово як автору альтернативного законопроєкту, будь ласка. Ми не встановлюємо ніякого регламенту, тому прошу.

На жаль, ми вас не чуємо.

ППА Н.Р. Так чути мене?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, тепер чути. Прошу.

ППА Н.Р. Чудово. Добрий день, шановні колеги! Насправді, так, дякую за запрошення, щоб ми розглянули цей важливий насправді законопроект для країни.

Основа мого альтернативного полягає в тому, що насправді якби обговорювали всі фракції попередній варіант, це пропонується також паном Русланом Стефанчуком і поряд альтернативні інших авторів, який передбачав зміни до Цивільного кодексу, тепер запропонований новий Цивільний кодекс.

Звичайно, тут не можу не згадати приклад Франції – якщо Цивільний кодекс був написаний Наполеоном на початку ХІХ століття і з того часу не міняли Цивільний кодекс, тільки вносили зміни до нього, тому мені насправді не зрозуміло, навіщо ми робимо це під час війни, коли в нас не завершені законопроекти, не проведені у Верховній Раді ні по МВФ, ні по Ukraine Facility, навіщо зараз братися за нове авторство закону на 830 сторінок, мені як би взагалі не зрозуміло. І тому мій альтернативний законопроект якраз полягає в тому, щоб не робити поспішно такі висновки. Я звичайно чула варіант про те, що обговорення проходило 7 років, але його бачило тільки вузьке коло експертів і всі фракції обговорювали попереднє внесення змін до Цивільного кодексу, а не цей. Я як народна депутатка насправді його побачила тоді, коли був уже внесений, був попередній порядок денний в середу і відповідно в четвер я подала цей альтернативний, бо вважаю, що це шалений поспіх і в мене немає можливості відразу нормально вчитати 830 сторінок, підготуватись до голосування за перше читання. І впевнена, що в інших народних депутатів також цієї можливості не було, можливо, окрім вашого комітету, який постійно працює з цими питаннями.

Тому я вважала це за поспіх і вважаю далі, тому використала варіант, запропонувала обговорення і використовувати референдум. Референдум, звичайно, це вже така дуже складна міра, але коли ми говоримо про зміну більше ніж 10 статей і коли ми говоримо про зміну цілого кодексу, а не попередню, як по книгах, то це є основна моя причина, чому я подала законопроект, бо вважаю недоречним.

Повністю погоджуюся з тим, що прозвучало в комітеті від Мін'юсту, який на попередній висновок підготував *(не чути)* свого висновку, зараз він не встигає і просить

вилучити книгу дев'яту. В цьому є основа моєї пропозиції і насправді, як би, ви, звичайно, що люди, які постійно працюють з правовими питаннями, вважаю, що дуже доречно було б до першого читання забрати книгу дев'яту з рекомендаціями комітету і проголосувати у Верховній Раді саме пропозицію цього Цивільного кодексу, окрім книги дев'ятої, про це говорить, перше, як вже я згадала, і Мін'юст, який не встиг підготувати висновки, і вас теж просить розглянути, розгляд, дати їм можливість підготуватися і до попередніх змін до Цивільного кодексу, а не до нового Цивільного кодексу – в тому і суть моєї позиції і пропозиції.

І так само, як ви знаєте, Єврокомісія теж висловилася щодо книги дев'ятої про добросовісного вигодонабувача. Вона вбачає, Єврокомісія, в цьому корупційні ризики, і я передбачаю, що є імовірність така сама. Тому, зважаючи на те, коли сьогодні відбувається комітет, а від сьогоднішнього висновку комітету, ви як правники добре знаєте про норму Регламенту про 7 днів, що не може бути внесений цей законопроект на цю сесію, а може бути тільки після 7 днів, і за цей час якраз і буде 2 тижні, Мін'юст зможе підготувати висновок. І також я пропоную комітету згідно статті 55 частини п'ятої Закону «Про запобігання корупції» передати цей законопроект, зокрема книгу дев'яту, на те, щоб НАЗК передивилося, чи є корупційні ризики, чи немає в цьому законопроекті.

Тобто суть моєї пропозиції – перш за все не розглядати на цьому тижні висновок комітету. Та якщо вести до першого читання, то без книги дев'ятої, а весь Цивільний кодекс і зокрема книгу дев'яту, про яку так багато вже дискусій, і судова гілка влади вже висловлюється, і фахівці, і експерти, і знову ж таки Мін'юст і Єврокомісія, тобто не поспішати (або як-то у нас тепер кажуть в Україні ... *(нерозбірливо)*) і дати експертно опрацювати і ті добрі новели, які є в цьому, пропозиціях Цивільного кодексу, об'єднання його з Сімейним кодексом, певні положення, те, як є в загальній європейській практиці – нормально провести без поспіху, а власне те, що сьогодні обговорюється щодо книги дев'ятої, всіх корупційних ризиків і добросовісного чи недобросовісного вигодонабувача зняти, щоб у нас не було таких дискусій, як були попередні закони про НАБУ і САП. І власне, як ми знаємо, в принципі, всі хороші закони, і згода фракцій досягається якраз тоді, коли є дискусія без поспіху. Бо сьогодні ми не маємо, ще раз нагадаю, ні висновків Мін'юсту, ні 7 днів після рішення комітету, це неможливо забезпечити в цьому порядку денному, і також наші партнери, які нас постійно підтримують в час війни, які нас підтримують і фінансово, і зброєю, теж знайти порозуміння і згоду.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Наталіє.

Так, бачу підняті руки членів комітету, тому що члени комітету можуть скористатися своєю можливістю поставити питання авторові альтернативного.

Тому Володимир Антонович Ватрас. Потім Ігор Павлович Фріс.

Прошу.

ВАТРАС В.А. Доброго дня, шановні колеги. Доброго дня, шановна авторко альтернативного законопроекту. В мене після вашої доповіді з'явилося кілька питань до вас.

І питання перше. Ваш законопроект називається «Про внесення змін до Цивільного кодексу України щодо особливостей оновлення (рекодифікації) Цивільного кодексу України». Натомість він складається лише з однієї статті, яка стосується актів цивільного законодавства України. Тому я хотів би від вас почути, в чому альтернативність вашого законопроекту до того законопроекту, який комітет розглядає, який складається з дев'яти книг. Чому ви не вносите пропозицій щодо змін і доповнень до дев'ятої книги, якщо ви говорите про те, що вона зайва, на думку Кабміну, хоча це не відповідає дійсності?

І питання стосовно всеукраїнського референдуму мене дуже хвилює. Всі ми розуміємо, які питання виносяться згідно Конституції, згідно Закону України «Про референдум» на референдум, де голосують всі громадяни України. Як ви вбачаєте проведення такого референдуму, якщо переважна більшість громадян України не є фахівцями у сфері цивільного законодавства? Як громадяни України зможуть ознайомитися і зрозуміти зміст Цивільного кодексу для ухвалення відповідного рішення?

І останнє питання. Ви в вашому законопроекті кілька разів застосовуєте частку «якщо». Не «якщо», а «якшо». Це частина третя, двічі. Правилами якого правопису ви керувалися, пропонуючи застосування цієї частки?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу, пані Наталіє.

ППА Н.Р. Дякую за запитання ваші, насправді вони є дуже влучними.

Насправді цей альтернативний законопроект не є системними змінами Цивільного кодексу чи до Цивільного кодексу, це є спроба не поспішати з ним, а щоб власне, мене найбільше насправді, чесно скажу, здивувало, як швидко він з'явився у порядку денному, коли ще не було висновку комітетів, коли ще не були закінчені терміни подачі

альтернативного. І власне це і була спроба зупинити от цю річ, і щоб була фахова дискусія саме між фахівцями і правниками. А я як народна депутатка і громадянка України скористалася інструментом, який у мене є, законодавчою ініціативою в такий спосіб, щоб звернути увагу на порушення термінів і на те, що навіть не зміни до Цивільного кодексу, а Цивільний кодекс не має сенсу на 830 сторінок приймати в турборежимі, бо щоб ознайомитися з 830-ма сторінками, не перечитати, бо це не художня книга, а фахова, то справді значно потрібно більше часу.

Дякую.

ВАТРАС В.А. Правопис ще і референдум.

ППА Н.Р. Щодо правопису, перепрошую, друківка. Видно, не помітили помічники, коли готували, перепрошую.

Щодо референдуму. Це справді влучне зауваження, що насправді є сенс в обговоренні. А щодо референдуму, це вже така вища міра, тому насправді основне – добитися доброго Цивільного кодексу, а не обговорювати якби всі речі на референдумі, адже під час воєнного стану референдум це ще більший виклик, в принципі будь-що, і можливо взагалі зміни пропонувані до Цивільного кодексу зараз фахово опрацювати і, наприклад, приймати новий Цивільний кодекс вже після закінчення воєнного стану.

ВАТРАС В.А. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ігор Павлович Фріс.

ФРІС І.П. Дякую, пане голово.

Я перший раз почув, що референдум це є найвища міра. Для мене вища міра завжди була в межах кримінального правосуддя. Не хотілося б, щоб референдум в Україні був вищою мірою. Це перше, це така ремарка.

ППА Н.Р. Дякую.

Насправді ви влучно висловлюєте більш юридичним терміном, а я більше розмовним терміном.

Дякую.

ФРІС І.П. Пані Наталіє, дивіться, я хотів одне коротке запитання. Ви так впевнено говорите про норми, які регулюють суспільні правовідносини, пов'язані з державною реєстрацією, публічності державної реєстрації прав, що у мене в самого вкрався певний сумнів, що дійсно чи питання добросовісного набувача або питання забезпечення прав делегованих і встановлених Конституцією України щодо права власності дійсно є предметом книги дев'ятої, визначеного змін до Цивільного кодексу. Ще раз передивився і хотів би уточнити, чи можете ви дати посилання на норми статей, які безпосередньо наявні в тексті Цивільного кодексу, які врегульовують питання добросовісного набувача саме в дев'ятій книзі запропонованої редакції нового Цивільного кодексу? Тому що дев'ята книга це є реєстрація публічних прав, це не приватне право. Це публічні права, вони не пов'язані ні з правом власності, ні з будь-якими іншими правами, які належать приватній особі і не знаходяться у сфері приватного права.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу, пані Наталіє.

ППА Н.Р. Я підготую вам детальнішу відповідь і зможу відповісти. Насправді те, що ви говорите про публічні права чи публічну реєстрацію, це справді питання перш за все до реєстраторів. Бо особисто я також знаю приклади недобросовісного...

ФРІС І.П. Так давайте на тому зупинимося. Ви не знайдете мені цього, тому що я писав книгу дев'яту і рецензував книгу дев'яту. В ній ні одного разу не застосовується словосполучення «добросовісний набувач» і жодним чином не врегульовуються приватні права, які відносяться до першої, другої і третьої книг Цивільного кодексу. Це виключно питання публічної реєстрації прав. Тому дайте своїм спеціалістам, фахівцям, експертам, які вам готували сьогоднішній виступ наганяй, бо цього абсолютно немає в книзі дев'ятій.

ППА Н.Р. Дивіться, ви хочете сказати, що насправді вони є в попередніх книгах, а дев'ята є продовженням цієї історії...

ФРІС І.П. Ні, абсолютно. Це абсолютно інше. Дев'ята книга – це абсолютно інші права, які публічні. Це питання державної реєстрації, реєстрації прав, виникнення права, припинення відповідних прав. Але це абсолютно не пов'язано з тими правами, які виникають на підставі цивільних правовідносин. Це абсолютно інше. Тому дайте їм наганяй, повірте мені, це не має ніякого відношення. Тому вас ввели в блуд зараз.

ППА Н.Р. Дивіться, я повністю згодна, що в питаннях юридичних ви точно більший фахівець ніж я, адже я перш за все опікуюсь освітніми питаннями. Тому насправді рівня по юридичних питаннях фаховості вашої дискусії я зараз аж так продовжити не можу, але ми можемо спілкуватися власне з колом експертів при тому, щоб це зробив насправді Мін'юст. А їм забракло зараз часу, щоб це зробити. А мені здається, що без Мін'юсту і їхньої позиції, опрацювань і Єврокомісії насправді зовсім неправильно приймати цей Цивільний кодекс.

ФРІС І.П. У нас Міністерство юстиції висловило свою позицію на попередньому засіданні комітету. Я маю сподівання, що секретаріат комітету і комітет так само запросив Міністерство юстиції і ми матимемо змогу сьогодні отримати ще раз підтвердження їхньої позиції.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Рука піднята Михайла Хоменка.

ХОМЕНКО М.М. Дякую, Денисе Вячеславовичу.

Шановні колеги, радник Голови Верховної Ради і секретар робочої групи з розробки законопроекту від розробників, якщо дозволите, 2 хвилини, не більше.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, прошу.

ХОМЕНКО М.М. Шановна Наталіє Романівно, дуже багато нового дізнався з приводу Цивільного кодексу Франції, який доволі радикально було переписано в 2016 році. Дуже багато чого дізнався нового щодо дев'ятої книги, яка в новій редакції з'явилася вже в тому законопроекті основному, який комітет розглядав у п'ятницю, 15150.

Всі ті висновки, про які ви згадуєте, зокрема Міністерства юстиції, вони, звісно ж, були враховані при доопрацюванні дев'ятої книги, незалежно від того, що нумерація статей збереглася, саме в контексті дев'ятої книги я можу вам сказати напевно, що це абсолютно новий текст. От ми з Ігорем Павловичем працювали над його доопрацюванням і я б навіть не сказав, що це доопрацювання, це принципово нова модель публічності приватних прав.

З приводу поспіху, 30 секунд, нагадаю, шановні колеги, контекст – робоча група працює протягом 7 років. У додатках, у картці законопроекту, от ви в альтернативному згадуєте це словосполучення «картка законопроекту», так от, в картці законопроекту основного 15150 є перелік авторів і експертна спільнота, яка долучалася до підготовки цього проекту. Там більш ніж 300 прізвищ, усі академічні установи, наукові установи там представлені українські. Всі книги були на громадському обговоренні, як того вимагає Регламент Верховної Ради України.

Тому з приводу освітніх питань, останнє застереження, яке я хотів би зробити. От я ж був у вас на засіданні Комітету з питань освіти, науки та інновацій. І там голова комітету робив зауваження щодо попереднього законопроекту 14394 і наполягав, що ми не можемо оперувати словосполученням «вищий навчальний заклад», бо це радянський архаїзм. У вашому альтернативному з'являються вищі навчальні заклади, то потрібно писати «заклади освіти», «заклади вищої освіти», ЗВО.

Дякую, шановні колеги.

ППА Н.Р. Я тоді коротко відреагую. Ну справді сказали, я підтверджую те, що я сказала...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Наталіє, стоп. Дивіться, я просто не знаю, як там в інших комітетах, у вашому, у нас з дозволу головуючого і ставлять питання, і відповідають. Добре?

ППА Н.Р. Домовилися.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тому я не робив зауважень, бо йшла така дискусія, але давайте дотримуватися. Прошу, відповідайте.

ППА Н.Р. Дякую.

Щодо Наполеона і кодексу Франції, то я так і сказала, що написаний він був тоді, а вносилися тільки зміни, новий кодекс не вносився з того часу. Ви своїми словами це підтвердили.

Щодо того, що ми обговорювали і що фахові дискусії ідуть 7 років. Я говорю, що мені як народній депутатці і громадськості, заради якої ми це приймаємо – заради громадян України, недостатньо цього часу на те прочитання, що є сьогодні, 830 сторінок,

подані 9 квітня і вже включені у порядок денний були попередньо без висновку комітету і коли не закінчився час альтернативних, ще раз на цьому наголошую і тому про це говорю. Я вірю, що фахівці, які над цим працювали, а не просто фахівці в цій сфері, мали можливість ознайомитись, я говорю власне про всіх інших. І щодо освіти, і закладів вищої освіти, так, ви праві, мають бути заклади вищої освіти. І насправді, так, це була швидкість підготовки альтернативного законопроекту, тому допущена ця неточність і теж готові, звичайно що, її змінити і над цим попрацювати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Василь Іванович Німченко. Потім Сергій Владиславович Соболев.

Василію Івановичу, мікрофон включіть, будь ласка.

НІМЧЕНКО В.І. Доброго дня. Перш за все я хочу сказати, що дійсно, це титанічна праця. Це по суті кодекс цивільного життя громадян, країни. І те, що наші колеги там пропрацювали, я із вдячністю говорю про те, що піднятий пласт заслуговує на увагу і вдосконалення регулювання відносин.

Разом з тим, шановні колеги, я хотів би нагадати, тут про Наполеона казали, давайте я до Петра звернусь, який хотів написати зведення законів, хто пам'ятає. Він, до речі, так його і не закінчив, зведення законів. Радянська Україна також пробувала зробити цю спробу і також вона не вдалась, ця ідея зробити зведення законів для України. Ми були під Конституцією Радянського Союзу, пам'ятаєте, хто пам'ятає. Тоді працювали і працюють до цього часу, у нас є норми Радянського Союзу в роботі ще, якщо взяти глибоко. Тому те, що така спроба є, я вдячний і надіюсь, що кінець цій праці буде. Але коли?

Шановні колеги, за останні часи господарського права у нас немає. За останні часи житлове право. Що таке житлове право? Жезл для громадян України, на сьогоднішній день кодексу немає теж. Ми розраховуємо на що? На норму Конституції, як норму прямої дії? Зрозумійте, це крім буде розбалансування відносин і не більше, і ми будемо цьому свідками. Також як і стосовно господарського права.

Шановні колеги, поки на сьогодні стоїть питання – що у нас економічні санкції вводяться до громадян України і до юридичних осіб, економічні санкції, це стосується і приватного права, це стосується господарської діяльності, це стосується і цивільних правових відносин. Давайте ми виробимо все взагалі, і що закінчиться. Пам'ятаєте? Всі ж

були студентами. Можна все, що дозволено, в соціалістичних республіках, все, що не заборонено. А тепер ми йдемо куди? Знову ж таки, туди, де можна робити все, що дозволено. Це норми часів феодального права.

І тому я хотів би звернути увагу на те, що поспіх отут не потрібний. Сім днів для зведення такого закону, про що йде мова в цивільній сфері, це не так уже і багато, щоб ви розуміли. Я лише хочу сказати, що у нас справи розглядаються у судах по 12-14 років. Я можу вам зачитати ухвалу про призначення. Щойно розглянута справа – 14 років. І тому давайте ми підійдемо до того, що чи на часі це зараз, слово навіть нехороше сьогодні – вести мову на часі, але щоб ми не розбалансували оцих, чесно вибили житлове право, людям, людям же, це ж для людей треба, користуватись людьми. То як бути їм? Те саме ми кажемо про цивільне право. Треба його вдосконалити? Треба. Чи потрібно експертизу провести? Звичайно потрібно. Сім разів відрахуй чи відмір, а раз відріж. Мабуть, і сюди треба, і подивитись трохи вперед.

І останнє. Шановні колеги, у кого викликає сумнів, що війна, визвольна війна, яку веде Україна, внесе корективи в правовідносини взагалі, фундаментальні корективи? І стосовно приватного права, і вона вже вносить, і стосовно земельних правовідносин, і стосовно цивільних правовідносин. Громадянин отримує інший статус свій внутрішнього (внутрішнього!) бачення проблем. Давайте ми подивимося і вирішимо як Комітет з правової політики.

Перше, давайте ми як Комітет з правової політики скажемо, що все-таки є суб'єктом відповідальності в порядку санкцій громадянин України поза межами кримінальної, поза межами суду? Взяти, вирішили, признали, забрали, конфіскували і на цьому закінчили. І роздерибанили. Вивезли через «двушку» сюди, «двушку» туди. От про що йде мова. А ми ведемо мову про цивільну конституцію. Тому я погоджуюсь з колегою, автором альтернативного, ну я не сказав би, що взагалі з точки зору права це альтернативний законопроект, я прошу вибачення, так, але про те, що мотивація, яка була сказана, що давайте ми подумаємо, чому і звернулася як суб'єкт законодавчої ініціативи, щоб дати люффт для розгляду і ревізії цього законопроекту, котрий внесений колегами.

Думаю, це заслуговує на увагу. Може не шляхом альтернативного законопроекту. Взяти і прийняти рішення. Висновок висновком, у нашому комітеті прийняти рішення стосовно того, що треба ще раз провести ревізію, може залучити фахівців. Може, не знаю, але у нас достатньо в Україні фахівців, які не приймали участі в його підготовці. І знаєте, свіжим оком як поглянути, то там воно щось і буде, десь щось буде і побачене.

Тому я виходжу з того, що поспіх не потрібен і треба надати час, у тому числі, бачте, Мін'юст, який забезпечує правову діяльність виконавчої влади в Україні по закону, нехай вони скажуть куди ми летимо.

Знаєте, на Черкащині кажуть, що поспішність потрібна, коли ловлять бліх. А ми що ловимо тут? Ми ж для людей це робимо, мабуть, тому і давайте, колеги, подумаємо все-таки. І не треба спішити, виносити тим більше в зал – ну не піде воно, розумієте, не піде, там є проблеми. На сьогоднішній день прогноз і актуальність – це є складова правової визначеності любої норми. Прогнозування – як воно спрацює? – актуально, і потреба, запит, соціальний запит, от і все. Тому я вбачаю, що поспіх якраз тут не потрібен. Спасибі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Василю Івановичу.

Сергій Владиславович Соболев. Потім Ігор Павлович Фріс.

СОБОЛЄВ С.В. Дякую, колеги.

Я власне з початку хотів проговорити окреме питання, оскільки у нас зараз запитання до доповідача по так званому альтернативному законопроекті, а потім вже по суті, якщо буде час, повернутися до попереднього, бо у нас на фракції відбулась експертна рада і є три конкретних зауваження, які можливо ми зможемо врахувати при підготовці до внесення в зал.

Але по першому питанню. Ну ми всі чудово розуміємо, що це не альтернативний законопроект. Ми можемо ще розглядати це як зміни до Закону про Регламент або навіть до Конституції в частині референдуму, але це ніяк не альтернативні пропозиції, які стосуються саме там тих книг, які ми розглядали на попередньому засіданні.

Тому в мене запитання до автора цього законопроекту. Чи не вважаєте ви, що вам треба було подати ці відповідні зміни до Регламенту і не до нашого комітету, а до іншого комітету, який це регулює в частині того, як відбувається обговорення таких законопроектів?

Ну а окремо питання, яке стосується референдуму, можливостей внесення законопроекту на референдум саме щодо. можливо, все-таки змін до Конституції? Бо я не бачу можливості зараз обговорювати цей законопроект як альтернативний. А далі вже, якщо ми отримаємо відповіді на ці запитання від автора, то далі хотів би проговорити, оскільки ми змушені повертатися і до розгляду головного законопроекту, до питань, які його регулюють. Я можу зараз їх оголосити. Це і питання розлучень через нотаріальні дії

при наявності дітей в родині. Це питання особливості воєнного стану, наприклад, коли ми захищаємо якимось дивним чином права громадян країни-агресора, перш за все, Російської Федерації, але це питання, я так розумію, стосується не лише Російської Федерації, коли відчуження майна в нашій судовій практиці далі розробляється так, ніби немає війни, і захищаючи права громадян Російської Федерації, ми, наприклад, не маємо можливості як громадяни України відчужувати майно, якщо є співвласниками громадяни країни-агресора. Це вже практика в тисячах рішень судів, я не розумію, кого ми захищаємо в цьому плані. Ви знаєте, що відбувається на окупованій території стосовно майна наших українських громадян, де воно відбирається, а от стосовно захисту прав російських громадян або громадян Білорусі, або громадян Північної Кореї, якщо такі є, але стосовно російських громадян таких фактів є десятки і десятки тисяч, коли не можуть продати майно наші громадяни тільки тому, що інша сторона це співвласниками є громадяни Російської Федерації.

І окреме питання це регулювання правовідносин по реформуванню державних підприємств, але це інші питання, які можливо ми обговоримо сьогодні або далі, але по першому питанню, так все-таки, це зміни до Регламенту чи до Конституції, яке це має відношення взагалі до альтернативного законопроекту по Цивільному кодексу? Це запитання до автора так званого альтернативного законопроекту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Владиславовичу.

Пані Наталіє, прошу.

ПППА Н.Р. Пане Сергію, багато в чому згодна з вами, давайте будемо відвертими. Тому я скористалася правом подачі свого альтернативного. Я не маю ілюзій, що він буде підтриманий. Але я також нагадаю, що є частина друга статті 92 Регламенту Верховної Ради, і відповідно в прийнятті реєстрації на законопроект іншого акту має бути відмовлено у разі, якщо він поданий з порушенням вимог статей 90, 91-ої цього Регламенту, а також якщо законопроект є альтернативним і вноситься з порушенням строків, визначених цим Регламентом.

Ніхто не приховує, що 15150 фактично є альтернативним щодо 13494, який взагалі не мав би бути зареєстрованим. У Комітеті з питань правової політики це точно розуміють всі, так як і розуміють, що враховуючи, що сьогодні є комітет і буде новий висновок комітету, має бути не менше 7 днів до внесення цього законопроекту в порядок денний,

що я і закликаю зробити, і мати можливість допрацювати добрий Цивільний кодекс новий, як подано ще до першого читання, а не розраховувати, що нам це вдасться зробити між першим і другим читанням. Висновки треба, якби помилки виправляти треба щопшвидше, і першому, кому я дала фактично фору і можливість це зробити, це Мін'юсту, який не надав висновку, який би мав бути до першого читання. Його немає.

Тому це власне всі є причини, щоб не розглядати цей законопроект зараз у порядку денному цього пленарного тижня, а розглянути на пленарному тижні наступному з дотриманням усіх строків. Я впевнена, що Комітет з питань правової політики чудово розуміє, про що йдеться, і розуміє про дотримання строків.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Наталю.

У мене тільки одне уточнення. Комітет з питань правової політики не вносить проекти законів в порядок денний, а це робить Погоджувальна рада.

ППА Н.Р. Зрозуміло. Може бути один так. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так. Це робить Погоджувальна рада, тому як би комітет тут якраз ніяких ні строків, нічого іншого порушити не може.

Щодо реєстрації як альтернативного, у мене теж виникло питання, чому, але це дійсно ви справедливо зазначили, що є можливість відмови в реєстрації в якості альтернативного, але він був зареєстрований як альтернативний, от, тому ми, виходячи з того, що він був зареєстрований саме як альтернативний, розглядаємо його як альтернативний. Хоча за змістом, так, в мене, я тут погоджуюсь з Сергієм Владиславовичем, з іншими колегами, тут є питання, наскільки він за змістом є альтернативним до основного.

Так, Ігор Павлович. А, Сергію Владиславовичу, у вас ще питання були чи ні? Бо рука піднята і у вас так само ще. Сергій Владиславович? Так, добре.

Ігор Павлович Фріс, рука була піднята. Чи ви вже опустили?

ФРІС І.П. Так, Денисе Вячеславовичу, дякую. Я не знаю, я в дорозі, у мене може зірватися зв'язок. Але я би хотів запитати, я можу відповісти на деякі питання, які Сергій Владиславович підняв, чи є зараз зміст це робити, обговорювати безпосередньо вже ті норми, які були підняті. Але підтверджую, норми дійсно важливі, слушні. Єдине,

маленька ремарка, що відчужити майно громадяни України не можуть у випадку, якщо їхні співвласники є громадяни Російської Федерації, які не зареєстровані за місцем постійного проживання в Україні. Якщо ці громадяни зареєстровані за місцем постійного проживання в Україні, українське законодавство в тому числі забезпечує українських власників такого майна у спосіб можливості відчуження. Це ремарка просто для розуміння.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Іван Романович Калаур, прошу, як голова профільного підкомітету, вам слово.

КАЛАУР І.Р. Дякую, Денисе Вячеславовичу. Чутно мене?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так-так. Вас чутно.

КАЛАУР І.Р. Ну я, по-перше, хочу подякувати колегам з підкомітету за висловлену позицію. Вчора в підкомітет було розіслано проект висновку і більшістю цей проект підтриманий членами підкомітету. То, колеги, дякую за оперативність і дякую за позицію.

Я, з вашого дозволу, перед тим, як перейти до виголошення висновку підкомітету, я, з вашого дозволу, теж декілька слів скажу на оці зауваження, які зробила наша колега пані Наталя. Я так зрозумів, що пані Наталя вирішила кинути такий круг рятівний для Мін'юсту. Я особисто підписував заяву про те, щоб наукові установи, навчально-наукові установи, а також інші... *(не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іване Романовичу, щось зі зв'язком у вас. Повторіть, будь ласка.

КАЛАУР І.Р. Я особисто підписував заяву, звернення до навчальних установ, навчально-наукових установ, судових інституцій і Мін'юсту про те, щоб вони надали експертні висновки по законопроекті 15150. Практично всі ці установи надали свій експертний висновок, навіть наша Дослідницька служба надала висновок, ГНЕУ надало висновок, а от Мін'юст, він чомусь якось, ну часу в них завжди немає. І от Наталя, пані Наталя вирішила все ж таки їм допомогти і в такий напівзаконний спосіб дає їм такий карт-бланш для того, щоб вони підготували висновок. Але бог з ним.

Ви розумієте, що це законопроект, який готувався цілою плеядою українських науковців, а також фахівців у галузі права. І ставити їхні ідеї, їхні сумніви на протиположності терезам фахівців з Мін'юсту і казати, що от Мін'юст це у нас фахова інституція, без експертного висновку якої ми не можемо розглядати, ну це трішки так десь принизливо для наших науковців і тих членів робочої групи, яка розробляла. На попередньому засіданні виступала заступниця міністра юстиції і сказала таку фразу, ми можемо навіть підняти стенограму, про те, що Міністерство юстиції в цілому підтримує законопроект 15150, але треба ще трішки їм часу, для того щоб вони попрацювали над своїм експертним висновком. Тому, розумієте, говорити про те, що от немає зовсім часу для Мін'юсту, бо вони не готові дати, не можуть вчасно подати на експертний висновок, ну це теж трішки неправильно, тому що попередньо заступниця міністра сказала: «Міністерство юстиції в цілому підтримує цей законопроект».

Тому ми, я думаю, даремно зробили оце якийсь такий шум з приводу того, що це зроблено поспішно, що це десь в якомусь турборежимі приймається і так далі. У нас було два місяці громадського обговорення. Перед тим було зареєстровано законопроект, який ліг в основу теперішнього 15150. Так, книгу дев'яту трішки переформатовували, бо була ціла низка зауважень. Як на мою думку, законопроект 15150 є практично готовим для того, щоб ми його могли розглядати і Верховна Рада могла його розглядати в першому читанні.

Більше того, ніякої поспішності немає, тому що в попередньому висновку було зроблено звернення до Верховної Ради, щоб продовжити строк подання поправок, тобто ніякої поспішності немає, буде ще час для подання поправок, і я думаю, що і Міністерство юстиції, яке глобально розглядає цей законопроект, воно надасть свої пропозиції і свої експертні висновки.

Тепер щодо висновку підкомітету. За дорученням Голови Верховної Ради України від 9 квітня 2026 року та від 24 квітня 2026 року Комітет з питань правової політики розглянув на своєму засіданні проект Цивільного кодексу України (реєстраційний номер 15150 від 9 квітня 2026 року) (далі проект кодексу), наданим народним депутатом України Стефанчуком Русланом Олексійовичем та іншими народними депутатами України, це проект Закону про внесення змін до Цивільного кодексу України щодо особливостей оновлення (рекодифікації) Цивільного кодексу України (реєстраційний номер 15150-1) від 23 квітня 26-го року, поданий народним депутатом України Піпою Наталією, далі «проект закону», та встановив таке:

Перше. Переглянути висновок комітету від 24 квітня 26-го року (протокол 217).

Друге. Рекомендувати Верховній Раді включити до порядку денного п'ятнадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання проєкт Цивільного кодексу України Стефанчука Руслана Олексійовича та іншими народними депутатами, проєкт Закону про внесення змін до Цивільного кодексу України щодо особливостей оновлення (рекодифікації) Цивільного кодексу України від 23 квітня 26-го року, поданий народним депутатом Піпою, та за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу проєкт кодексу, продовживши наполовину строки подання поправок і пропозицій. А проєкт Закону за реєстраційним номером 15150-1 відхилити.

Звернутися до Голови Верховної Ради України з пропозицією оголосити на пленарному засіданні під час розгляду цього проєкту кодексу відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України про необхідність внесення пропозицій і поправок щодо виправлень, уточнень, усунення помилок та/або суперечностей у тексті проєкту кодексу, інших структурних частинах проєкту кодексу та/або інших законодавчих актів, що не були предметом розгляду в першому читанні та відповідають предмету його правового регулювання.

Четверте. Рекомендувати Верховній Раді України зняти з розгляду проєкт Закону про внесення змін до Цивільного кодексу України у зв'язку із оновленням (рекодифікацією) положень книги першої (реєстраційний номер 14056), поданий народним депутатом України Стефанчуком та іншими народними депутатами; проєкт Закону України про внесення змін до Цивільного кодексу України у зв'язку з оновленням (рекодифікацією) положень книги другої (реєстраційний номер 14057), поданий народним депутатом України Стефанчуком Русланом Олексійовичем та іншими народними депутатами України; проєкт Цивільного кодексу України (Кодексу права приватного) (реєстраційний номер 14394), поданий народним депутатом України Ватрасом та іншими народними депутатами України; проєкт Цивільного кодексу України (Кодексу права приватного) (реєстраційний номер 14394-1), поданий народним депутатом України Крейденком.

П'яте. Рекомендувати Верховній Раді України визнати такими, що втратили чинність: Постанову Верховної Ради України «Про прийняття за основу проєкту Закону України про внесення змін до Цивільного кодексу України у зв'язку із оновленням (рекодифікацією) положень книги першої» від 22 жовтня 2025 року; Постанову Верховної Ради України «Про прийняття за основу Закону України про внесення змін до Цивільного кодексу України у зв'язку із оновленням (рекодифікацією) положень книги другої» від 5 листопада 2025 року.

Доповідачем від комітету з цього питання під час розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради України визначити заступника голови комітету, голову підкомітету з питань цивільного та адміністративного законодавства Калаура Івана Романовича.

Дякую, Денисе Вячеславовичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Іване Романовичу.

Ігор Колісник. Будь ласка, Ігоре Васильовичу.

КОЛІСНИК І.В. Хочу під стенограму оголосити про те, що у проєкті рішення, висновку комітету зазначено законопроєкт 14394-2. Всі три законопроєкти кодексу: 14394, -1 і -2.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Просто ви пропустили, Іване Романовичу. Ну щоб для стенограми теж було правильно. Воно є у проєкті, але... Дякую.

Пані Наталя. Да. У вас рука піднята. І ще, я бачу, потім – Володимир Антонович Ватрас, рука піднята.

Прошу.

ПППА Н.Р. Я попрошу голову комітету і народних депутатів поставити мою пропозицію на голосування як народної депутатки і авторки альтернативного законопроєкту 15151, щоб законопроєкти 15150 і 15151 передати такому органу, який важливий є в країні, НАЗК щодо перевірки на антикорупційну експертизу. Прошу проголосувати колег з цього приводу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Володимир Антонович Ватрас.

ВАТРАС В.А. Шановні колеги, ну, перед тим, як вирішити пропозицією пані Наталії, я хотів би як співавтор законопроєкту буквально одну хвилину вашого часу. Я винятково вдячний і Василю Івановичу, і Сергію Владиславовичу за їхні виступи стосовно того, що складний законопроєкт, він потребує досить багато уваги для його розробки і ухвалення. Але водночас хотів би закликати колег все ж таки надати можливість йому бути проголосованим в першому читанні, тому що жодних перешкод, які би на

сьогоднішній день існували для його проходження, на мою думку, як співавтора і як члена одного з профільних підкомітетів немає.

Окремі зауваження, які виникали у Василя Івановича і у Сергія Владиславовича, в тому числі стосовно, там, можливості розірвання шлюбу нотаріусом у разі наявності дітей, стосовно, там, житлового законодавства, інших моментів, їх всі можна вирішити між першим і другим читанням. І не випадково в проєкті висновку в нас також є можливість застосувати статтю 116 для того, щоб вносити зміни і до інших профільних законів, якщо у народних депутатів, членів профільного комітету виникнуть такі питання. Тому так само говорити про відомий вислів нашого боксера про коней (да?), не поспішати, там, і все інше, ну, тут ніхто не поспішає. Все ж таки семирічна наша праця, є і результат, ми маємо випустити в зал цей оновлений (рекодифікований) кодекс.

І я вважаю, що між першим і другим читанням ми попрацюємо і всі ті наріжні камені, всі ті суперечності, які будуть існувати, ми їх врегулюємо і на засіданнях профільного підкомітету, і на засіданнях комітету.

Безумовно дякуємо пані Наталії за її пропозицію, за альтернативний законопроект, але я як автор основного, на жаль, не можу підтримати її пропозицію ані стосовно антикорупційної експертизи, тому що немає жодних підстав для її проведення, ані її альтернативний законопроект, оскільки він по своїй суті не є альтернативним, і власне авторка це визнала і підтвердила основну причину, заради якої вона зареєструвала. Тому прошу підтримати і перейти до голосування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пані Наталя, у вас рука піднята з минулого разу чи ви ще хотіли щось додати?

ППА Н.Р. Так. Щодо поставити на голосування цей законопроект і передати на антикорупційну експертизу згідно статті 55.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так згідно статті 55 Національне антикорупційне бюро самостійно може, має право взяти на антикорупційну експертизу будь-який законопроект, що в принципі у нашій практиці відбувалося: вони прислали нам відповідне своє рішення і ми враховували. Тобто для цього...

ППА Н.Р. Тобто Комітет з питань правоохоронної політики відмовляється ставити на голосування це?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Правової політики. Чекайте, пані Наталя, давайте, якщо ми говоримо про Регламент, то на голосування ставляться пропозиції членів комітету, для початку.

ППА Н.Р. Ну або інших народних депутатів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Членів комітету ставляться пропозиції на голосування, при всій повазі. Ви можете...

ППА Н.Р. Перш за все. Однозначно, що ви маєте пріоритетніше право. Я теж можу запропонувати, а ви можете погодитися, можете не погодитися.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Питання не в тому. Пріоритетніші до законопроектів, а не по питаннях порядку денного. Але це перше.

Друге. В зацитованій вами статті Національне антикорупційне бюро, ой, Національне агентство із запобігання корупції має можливість самостійно взяти законопроекти на експертизу. У нас для цього у Верховній Раді діє ще окремий комітет, який проводить в обов'язковому порядку антикорупційну експертизу проєктів законів. Тому немає сенсу, про що ми говоримо, яким чином направити. Якщо законопроект було опубліковано на сайті Верховної Ради, за цей час НАЗК не зверталось, хоча воно звертається, коли потрібно, і у практиці нашого комітету було. Це по-перше. Друге, є спеціальний комітет, який відповідає за це, то про що мова?

ППА Н.Р. Тобто ви відмовляєтеся ставити на голосування, я правильно розумію?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Справа в тому, що у мене немає ініціативи членів комітету.

ППА Н.Р. Ну, ви можете стати ініціатором.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я можу стати ініціатором, але я пояснив, чому я не стану ініціатором. Я вам можу пояснити. Тому що зацитована стаття передбачає, що

Національне агентство запобігання корупції самостійно це робить. Тут не потрібно нашої ініціативи насправді. І у нас є профільний комітет, от в чому справа, який, в принципі, самостійно навіть, якщо хоче, комунікує з Національним агентством запобігання корупції. Тому при всій повазі.

ППА Н.Р. Мені просто в принципі цікавий цей поспіх. Ну, був один законопроект, до нього було обговорення. Є другий законопроект, до нього обговорення нема.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Наталія, дивіться, ми вас почули.

ППА Н.Р. Добре. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я ж майже не коментував нічого, не включався.

ППА Н.Р. Домовились.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми давали можливість висловитись. Мабуть, всі члени комітету почули. Я знову не буду повторюватись, що була певна робота, було обговорення, причому на публічне обговорення виносились попередні ітерації цього законопроекту і так далі. Тобто це не результат роботи, там, одного дня чи двох тижнів. Але члени комітету про це зазначали. Тут багато хто є членами цієї робочої групи, знали, як відбувалося.

Так, колеги, тоді ставлю на голосування запропонований проект рішення комітету. Переходимо до голосування. Нагадаю, що формально це перегляд рішення комітету. Прошу тоді голосувати.

Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик.

Васюк.

ВАСЮК О.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас.

ВАТРАС В.А. Ватрас - за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко.

Демченко. Демченко!

Дирдін.

ДИРДІН М.С. Дирдін – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур.

КАЛАУР І.Р. Калаур - за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Маслов – за.

Німченко. Німченко Василь Іванович. Василь Іванович, не чуємо.

Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За Павліш.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.

ПУЗАНОВ О.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соколов. Соколов Сергій Владиславович.

Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс. Фріс Ігор Павлович.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Сергій Владиславович, ви на зв'язку. Можете провести підрахунок, Сергій Владиславович?

Ну, колеги, всі чули, що Сергій Владиславович не голосував. Мабуть, якісь проблеми зі зв'язком. Тому, як і озвучувалося, як ми і попередньо визначали, проводжу підрахунок і оголошення, звичайно, його результатів.

13 членів комітету – за, проти – 0, утрималися – 0. Отже, рішення прийнято. Дякую, колеги.

Дякую, шановна автор альтернативного законопроекту, за участь у засіданні комітету. Я сподіваюся, що насправді це ще певний етап лише роботи над цим великим, об'ємним і фундаментальним законопроектом. І звичайно, що, як і в багатьох інших законопроектах, тим більше в тому ще величезна робота має бути проведена в разі голосування і прийняття його в першому питанні Верховною Радою перед підготовкою його до другого читання. Тому тут якраз комітет зі свого боку відкритий до цієї роботи від будь-яких народних депутатів. І дякую, пані Наталя, за те, що маєте позицію, відстоюєте її.

Все. Колеги, тоді порядок денний вичерпано.

Всім дякую за участь у засіданні комітету. Всім бажаю безпеки. І до зустрічі на роботі. Дякую. До побачення.

ППА Н.Р. Дякую за дискусію. До зустрічі. До побачення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. До зустрічі. До побачення.